

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Művelődési és Könyvtári Bizottság
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 154

Felülsz szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
Ft.

Kiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 .

A csátaljai grand-guignol.

A csátaljai kettős gyilkosság nyomozása olyan szenzációval fejeződött be, mint amilyennel az ügyeskedő drámaírók szokták befejezni darabjaikat. A francia grand-guignolok nem oly feltelmes idegborongatók, pedig ott az emberi szenvedélyek felkorbácsolására alapítottan halmozzák fel rövid történet keretébe bolyáitán a borzalmakat, mint volt ez az idegekre nehéz lidércnyomásként nehezedett csátaljai kettős gyilkosság. Igazi gránicmenti történet volt, mint amilyeneket csak azóta szoktunk meg, mióta az egységes, szép nagy Bácska felső részébe rajzolták gonosz kezek a demarkációt. Valljuk meg: 1918 óta nem ez az első ilyen borzalmas gyilkosság, amivel megremítik kispolgári életünk csendes zajlását. Ha szerb területen történik, talán meg sem lepődünk rajta, mert megszoktuk. Megbotránkozással és kulturfőnyünk lenező mosolyával haladtunk volna el mellette. Mindenesetre jól eső érzéssel vetjük volna tudomásul, hogy nálunk pedig ilyesmi nem fordulhat elő.

De mégis előfordult. Még pedig egy gazdag nemetajku községben. Ez mindenesetre meglepő, mert a sváb községek nem a vérengzésről, a vérontásról, a gyilkosságról híresek, hanem polgárainak szorgalmáról, becsületességéről, takarékosságáról és megbízhatóságáról. Mondotta is egy bajai nemetajku lakos:

Bármibe merek fogadni, hogy nem sváb volt a gyilkos

Ezt régebben csakugyan lehetett is mondani, de az élet nagy karikatúrista. Szereti az ellentéteket. Megcáfolta az elméletet, a régi tisztességre épített feltevéseket és megrajzolta ennek a sváb büszkeségnek az ellenkezőjét. Az élet cáfol. Megdönti a régi hitet. A gyilkos egy sváb ember volt. Isten mentsen, hogy eből a véletlen körülményből messzemenő következtetéseket merjünk levonni: sőt magunk tiltakoznánk az ellen legjobban, ha valaki ilyesmire ragadtatná magát, vagy beleesné az általánosítás hibájába.

Megtörtént az eset. Megtörtént, mert az élet kegyetlen, torz és groteszk s a bűnözés vgyori pófájával mered a becsületes arcokba. Megtörténtek már sokkal nagyobb dolgok is és mégsem dől össze a világ. Csak egy könnyedén elisiklani a két csátaljai nő lemezártsálya felett nem lehet és nem szabad, de valami nagy kázusként sem kell kezelni. Nézzük úgy, mint egy kiskislást, mint a gonosz végzet felfenekedését, mert az apokaliptikus könyvben is azt mondja Jézus: elvégre szükséges, hogy botránkok okoztassanak, de jaj a megbotránkozottnak. Ez volt a sorsa a csátaljai grandguignol gyilkos hősének is.

Néhány nappal ezelőtt bentjárt Baján Elmer György csátaljai községi bíró s itt bajaiakkal beszélgetett. Természetesen a gyilkosságról folyt a diskurzus. Az önértzetes, derék községi bíró így nyilatkozott:

— Uraim, szegyenlem magamat, hogy csátaljai vagyok, azért, hogy ilyesmi Csátalján előfordulhatott, mert mióta fennáll ez a község, még ilyen eset nem történt. És éppen az én bíraskodásom alatt kellett megtörténnie.

Pedig akkor még nem tudta senki, hogy a gyilkos is csátaljai és hozzá a község germán jellegéhez mérten ugyan

csak sváb. De ez nem is fontos ebben a kérdésben.

Bizonyos ellenben az, hogy az önértzetnek, a polgári kötelességteljesítésnek ezen magas hangján csak a feltalán becsület, a makulátlan tisztesség öntudata beszélhet. Amilyen tisztelet jár ki a csátaljai községi bírónak, ugyanaz övezi a többi csátaljai becsületes polgárt is. Azért, mert ez az eset megtörtént Csátalján, még nem fog visszafelé folyni a Duna: viszont nem érheti megszállás a csátaljaiakat azért, mert egy megtévedt, kivetni való gonosz ember akadt köztük.

Arról is beszélhetnénk, hogy milyen elvadult állati ösztön, micsoda kibicakított mentalitás vezette az önmaga felett igazságot tevő gyilkost, amikor még az ő szűkre határolt életében sem valami nagy jelentőségű összegért két ember életét tartotta érdemesnek kioltani. Kapzsiság nem vezethette, hiszen nem rabolt semmit; viszont meg volt az a lehetősége, hogy ha nem akarta visszafizetni a 600 pengőt, hát peresíthette volna magát: a tárgyaláson azt mondhatta volna, hogy ha lesz pénze, hát megfizeti. A bíróság el is marasztalta volna, de behajtani nem lehetett volna, mert nincs vagyona. Érthetetlen tehát, miért kellett gyilkolnia. Érthető csak akkor volna, ha ezt a 600 pengőt elkártyázta, elmulasztta, vagy könnyelmű nőkre költötte volna s nem akarta, hogy otthon megtudják. Inkább valószínű, hogy az erkölcsöknek a háboru alatti lerongyolódásával áll vonatkozásban a gyilkos mentalitása. Megfertőzte a háborus erkölcs, a háborus komizság, a háborus elvadultság. Olesó volt az emberélet a háboru vásárján. És ez a léha, ledér fel-fogás uralg most is: a miázmái itt vannak a levegőben s azt magába szívja a mai generáció. Sok a bűn és még több a bűnözés. És a fiatalok tanul. Ezt tanulja meg elsősorban, mert a bűnözésre mindig nagyobb a hajlam, mint az egyenességre, a jóra, a becsületességre. A fiatalok fogékony és tanulékony. Látja a roppant nagy bűnt, ami naponta eléje ömlik a lapok lepedőiről. A rossz példa hat, a jó alig fogamzik meg a bimbódzó, vagy terebélyesedő lelkekben. Stephan Heinrich is inficiált lelki ember volt: megrottotta lelkét a mai élet, a roppant sok gazság, amivel naponta megtáruul élénk a mai élet. Irjuk annak a rovására Stephan Heinrich eltévelyedését.

Ennek a rejtélyes és bonyodalmas bűnténynek a bogozása során sokakat, ártatlanokat is kikezdezt a gyanúsítás: a pletykázó kis községben sugdolóadások jártak és mindenkihez odaférközött a gyanu. A gyilkos lakásán megtalálták a bűnjelkeket: a vérfoltos ruhákat, amiket a gyilkos az öldöklés idején viselt s amiket óvatossággal sággal sutba dobott. Ez azt jelenti, hogy a többi gyanúsított, akiket őrizetbe vettek s akiknek nevei bekerültek — olykor kedvezőtlen beállításban — a sajtóba, ártatlanok.

Sajnos, az az igazságszolgáltatási elv, hogy inkább szabaduljon 99 bűnös, mint egy ártatlan igazságtalanul bűnhődjék, csak papiroson van meg s a nyomozási stádiumban különben sem érvényesülhet. Főbenjáró bűncselekményeknél a nyomozás érdeke mindenkör erősebb, mint az egyének nyugalma, kényelme s meghurcolástól való irtózata. A nyomozás minden áron bűnöst akar. Szolgáljon megnyugvásul a kompromittált becsületes polgároknak, hogy kiderült az igazság, a nyomozás

abszolút bizonyítékokat produkált az öngyilkosságba menekült megtévedett egyén bűnössége mellett, ami egyuttal

fényes elégtétel lehet azoknak is, akiknek a neve ártatlanul kapcsolatba került ezzel a csuf bűntüggyel. (sz. a.)

Szeremle községet és Bajaszentistvánt kiszakították az OTI. halasi kirendeltségének hatásköréből

s átszatoiták az OTI bajai kerületi pénztárhoz.

A Társadalombiztosító bajai kerületi pénztára a múlt év nyarán akciót indított olyan irányban, hogy a halasi OTI kirendeltséget az egész területével együtt csatolják át a bajai OTI kerületi pénztárhoz. Az itteni OTI választmánya is foglalkozott ezzel a kérdéssel és helyeselte a mozgalmat. Ugyanakkor a bajai érdekképviseletek is javasolták az átszatoitást, illetve kérték azt a népjóléti minisztertől és az OTI központi vezetésétől. A bajai Társadalombiztosító ügyvezetője akkoriban egy memorandumot dolgozott ki, amelyet felküldtek a központnak. Erre a memorandumra eddig még nem jött hivatalos válasz, pedig időközben az OTI elnöksége újból rendezte az egyes Társadalombiztosító kerületi pénztarak területét és hatáskörét.

Privát értesülés azonban már érkezett arról, hogy az OTI központ nem honorálta az OTI bajai kerületi pénztárának a kérelmét, illetve csak rész-

ben teljesítette azt. Az OTI halasi kirendeltségét és annak működési területét nem hajlandó átszatoitni a bajai kerületi pénztárhoz, hanem elhelyett a halasi kirendeltség két községet csatolta át. Ez a két község Bajaszentistván és Szeremle. Bajaszentistván megtörtént az a hihetetlen állapot, hogy noha beolvastották Baja városába s annak integrans, szerves része lett, mégis Halasról intézik a társadalombiztosítói ügyeit. Két évvel ezelőtt az egészségügyi ellátás szempontjából a bajai kerület hatáskörébe utalták, de még mindig Halasról adminisztrálják.

Ezt az anomáliát fogják most megszüntetni. Az erre vonatkozó rendelet a napokban fog megérkezni s utána megtörténik az átszatoítás is. Szeremle községnek egyelőre a társadalombiztosítói szempontból való átszatoítása előszle annak, hogy rövid időn belül magát Szeremle községet is átszatoitják Csonka-Bács-Bodrog vármegyéhez.

A közigazgatási bíróság visszahelyezte állásába Buday Irén városi hivatalnoknőt s 1926-tól kezdve megállapította illetményeit.

A városi kisgyűlés szerda délutáni ülésén dr. Puskás Dezső helyettes polgármester referálta a közigazgatási bíróság ítéletét, amelyel megállapította Buday Irén illetményeit és szolgálati viszonyát.

Buday Irén 1908 október 7-én lépett Baja város szolgálatába s 1913-ban véglegesítették állásában. A szerb megszállás alatt otthagya állását, úgy, hogy egy beadványban előbb arról lemondott s pusztán csak ötezer korona végkielégítést kért. Öt nappal később ügyvéd után visszavonta ezt a lemondását s csak 14 napi szabadságot kért, amit meg is kapott. Ekkor a megszállt területeiről felment Budapestre s nem is tért vissza mindaddig Bajára, amíg itt voltak a szerbek. A felszabadulás után visszatért Bajára és szolgálatára jelentkezett. Ekkor még folyamatosan voltak az igazolási eljárások a megszállást végigélő tisztviselőkel szemben.

Dr. Vojnics Ferenc azt mondta Buday Irénnek, hogy várja meg, amíg leigazolják megszállás alatti magatartását Buday Irén azonban nem várt, hanem visszatért Budapestre, ahonnan levelet írt dr. Vojnics Ferenc polgármesternek s ebben a levélben közölte a címét azon céliből, hogy szolgálatára való behívását arra a címre küldjék. Később újabb levelet írt Buday Irén, amelyben kérte illetményeinek kizutalását.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester fegyelmi eljárást indított Buday Irén ellen, amit azonban nem lehetett ellene lefolytatni, mert nem jött le Bajára. Ezután nemsokára levélben azt tudatta a város vezetésével, hogy állami szolgálatba lépett. Ezek után a város Buday Irént állásáról lemondottnak tekintette.

Buday Irén a B-listázás során elvesztette az államnál viselt állását Erre Buday Irén panasszal fordult a közigazgatási bírósághoz, mely különös méltánylást érdemlő okokból s mert a fegyelmi eljárást nem folytatták le ellene, jogosnak deklarálta Buday Irén panaszát s az 1929-ben beadott panasz alapján három évre visszamenőleg 1926 január 1-étől megállapította illetményeit és pedig 8800 pengőt. Buday Irén ugyan 1920-tól kezdve kéte illetményi megállapítását, de a törvény szerint csak a legutóbbi három év illetményeire van igénye s ezt is állapította meg a közigazgatási bíróság, amely egyuttal Buday Irént visszahelyezte állásába.

Ezek után dr. Vojnics Ferenc polgármester szolgálatára hivta fel Buday Irént, aki jelentkezett is szolgálatára s néhány nap óta már szolgálatot is teljesít.

A kisgyűlés tagjai némán hallgatták végig a helyettespolgármester referatúráját s avval a megnyugvással vették tudomásul, hogy a közigazgatási bíróság ítélete ellen úgy sincs apelláta.

Itt írjuk meg, hogy Buday Irén szerdán délelőtt hirtelen rosszul lett a hivatalban, mire a lakására szállították.

— Milyen téren mozognak a bajai bűnösök. A rendőrség kimutatásából vesszük ki a következő adatokat, amelyek azt mutatják, hogy milyen bűncselekményeket követtek el Baján. Ezek a következők: lopás, csalás, sikkasztás, jogtalan elsajátítás, vagyonrongálás, közveszélyű cselekedet, testi sértés, magzatelhajtás, becsület-sértés, rágalmazás, pénzhamisítás és egyéb bűncselekményt 56 esetben.

Megérkezett a

friss édes vérnarancs.

Kapható **KLEIN ÉS STRAHL**

fűszer, csemege és déligyümölcs kereskedésben.

Pap, kántor és harangozó nélkül temették el pénteken d. e. az öngyilkos Heinrich Istvánt

Csátalja lakosságának érhetetlen nagy részvéte mellett.

„Ki meri az tmondani, hogy az én fiam a gyilkos?” — mondja az öngyilkos apja. — A gyilkosság előtti nap estéjén Heinrich István bekopogtatott Bischoff Katalinhoz s bebocsáttatást kért, de az asszony nem fogadta.

Nem szabad senkinek bemennie Ringeisz Andrásné házába.

Szűnőben van a paroxizmusig fokozott izgalom Csátalján.

A csátaljai rémdráma véget ért. A megrendező egy csobbanással pontot tett a végére. Stílusosan halt meg úgy, amint az ilyen rémdrámákhoz illik. Nem akarta családjá örök szegényeként bítófán befejezni véres életét: önként ment a halálba. Ugyanavval a borzalmas benső energiával végzett magával a kut fenekén a térdig érő vízben, mint amilyen vadállati aszanytelenséggel megszárolta le áldozatait.

A gyilkos jellemrajza

Csátalján egy hétig fel volt dülve az embereknek lelki állapota. Mindenki a borzalmas büncselekmény hangulati hatása alá került. Mindenki a gyilkosról beszélt, a gyilkost kereste. És most, hogy kiderült, ki volt a tettes és az előkerült véres ruhák abszolút tárgyi bizonyítékot is szolgáltatottak, — megnyugvás szállt a lelkekre. Csátalja község megbillent lelki egyensúlya helyreállott.

Érdekes az is, hogy január 31-ikén este, amikor a gyilkosságot felfedezték, nagy csődület támadt Ringeisz Andrásné főtcai háza előtt. Futótűzként terjedt el a borzalmas hír s nagyon sokan szaladtak össze a véres ház elé. A gyilkosság felfedezése után Dietz István elszaladt a rendőrségre s bejelentette az esetet, özv. Silbinger Samuné szül. Perlesz Klótilid pedig elszaladt Wagner Adám házába s éppen Heinrich Istvánnak mondotta el, hogy mi történt Ringeisznével. Erre Heinrich István átment Ringeiszné házába s még ő tartotta reszketve a lámpát a sötét szobában és konyhában s utána többben lementek a pincébe megnézni, nem rejtőzik-e ott a gyilkos. Ennél a jelenetnél is Heinrich tartotta a lámpát, keze reszketett s mikor elvették tőle a lámpát, alig mert előre menni.

Heinrich István azt ígérte, hogy január 31-én fogja a váltót aláírni s odaadni. Ehelyett megholt Ringeiszné és a kis leányt.

Igazunk volt, mikor azt a megállapítást tettük, hogy a gyilkos ismerőse lehet az áldozatoknak és előbb beszélgetett Ringeisznével, aki egy széken ült. A gyilkos le-fel sétált a szobában s amikor a háta mögé került, lefűtötte hátulról, orvul. Azért támadt így rá, mert Ringeiszné viszont magas természetű, igen erős asszony volt, aki bizonyosan rávetette volna magát támadójára és talán le is teperte volna, ha előlről támadt rá.

Miért szökött meg Heinrich István?

Heinrich István szerdán estefelé kikéredzkedett a félreeső helyre. De ugyanakkor odatartott a községi végrehajtó is. Heinrich István ügyesen úgy rendezte, hogy a félreeső hely másik kijáratán kiosont s eltávozott a község-háza kapuján. A csendőr pedig, aki kikísérte, tovább is ott strázsált és vigyázott — a végrehajtóra.

Heinrich István az apjának, Heinrich Adámnak a nagybaracskai szőlők között lévő szőlőbeli lakása felé tartott. Érdekes, hogy a község-háza sarkán lévő hídnál összetalálkozott az egyik csendőrrel, aki a futva közeledő ember elől udvariasan — kitért. Közben találkozott Usléber Istvánnal, aki megkérdezte a rohanó szökevényről, hova futsz. „Okom van rá.” „Én csak szaladok” mondotta Heinrich. Közben összetalál-

kozott Stahler Antal háza előtt egy birkafalkával, amely elállta az utat Heinrich István ügy futott, mint a nyúl. Átugrálta a birkákat és hazafutott. De nem ment be, hanem az udvaron felvette a hóna alatt szorongatott bekecsket. Onnan tovább menekült apja szökeje felé, ahová meg is érkezett. Az apja megkérdezte, honnan szalad és miért. „Mészökötem!” — volt a felelet. No fiam ezt rosszul csinálád, — monddta neki az apja. Így el vagy veszve.

A következő pillanatban már beléptek a nagybaracskai csendőrök és elfogták a megszökött Heinrich Istvánt. A nagybaracskai csendőröket természetesen Csátaljáról értesítették a szökevényről, mert az a csendőr, aki kikísérte, megsokallta, hogy Heinrich oly sokáig elmarad. Benyitott a fülkébe s nagy meglepetésére azt üresen találta.

Felmerül az a kérdés, miért szökött meg Heinrich István. Öngyilkos nem akart lenni ekkor még, hanem azért szökött meg, hogy előkészítse az alibi-jét a szüleinél és azok szomszédainál. Mikor visszavitték a község-házára, gondolkodott s rájött, hogy egyre szűkül körülötte a hurok. Tudta azt, ha házkutatást tartanak nála, feltétlenül elveszett, mert megtalálják az áruló nyomokat: a véres ruhát. Ekkor érelődött meg benne az a gondolat, hogy öngyilkos lesz. Amikor alibit vitték igazolni apja szökevényébe, ugyanazon az uton haladtak, amerre ő előző napon végig futott. A falutól északnak mintegy 1300 méternyi távolságban egy váltóórának nyitott, hiányos kávéju kutjába belelépett. Két deszka hiányzott a kávéból. És közben megütötte az orrát, úgy hogy eltört az orrcsontja.

Utána belefojtotta magát a vízbe. A két keze össze volt láncolva. Előre hajolt. Teleitta magát vízzel. Majd letérdelt és lemerült a vízbe úgy, hogy a lábával leszorította magát a kut fenekén. Óriási lelki erő kellett ahhoz, hogy valaki így végezzen magával. Közben még felkiáltott a csendőröknek:

— Szegyenlem az esetet!

Pap, kántor és harangozó nélkül temették el Heinrich Istvánt.

Csütörtökön délután dr. Mayer Péter vizsgálóbíró jelenlétében felboncolta Heinrich Istvánt dr. Haranghy László törvényszéki orvos. Jegyzőkönyvet vettek fel halálának körülményeiről s a ruháján talált vértokról. Heinrich Istvánt pénteken délelőtt 11 órakor temették el pap, kántor és harangozó nélkül a temetői hullaházból. Szóltan, néma temetés volt. Valahogyan úgy érezte mindenki: frivol volna a mutató gyász. A temetőben a rendes sorba temették Heinrich Istvánt, akinek öngyilkossága és a borzalmas vád, amelynek gyanuja alatt menekült a halálba, nagy érdeklődést váltott ki. Megint igen nagy tömeg vett részt ezen a temetésen. Persze nem jelentek meg annyian, mint Ringeiszné temetésén.

Meg kell azonban állapítanunk, hogy a csátaljai lakosság szimpatiaja teljesen Heinrich István mellé állott. Sokan sirtak és sokan sajnálták. Furcsa a tömegpszichózis. A szerencsétlen áldozatot nem sirták meg úgy, mint Heinrich Istvánt...

A temetésen részt vett Hienrichné,

Wagner Krisztina is, akit az apjával együtt csütörtökön délután bocsátottak el a község-házáról. Ők ketten szabadultak utójára. A többi őrizetést már délelőtt szabadlábra helyezték.

A feleség, Wagner Krisztina csak csütörtökön délután tudta meg, hogy férje a rettenetes vád nyomása elől a halálba menekült. Az öngyilkos felesége előrehaladoitan anyai örömök elé néz. Nem tudott már hazagyalogolni. Kocsin vitték haza a fáradt, beteg, meggyötört idegzetű asszonyt, akinek ez az utószóltt lesz a harmadik gyermeke Heinrich Istvántól...

Ki meri azt mondani, hogy az én fiam a gyilkos?

A Heinrich István lakásán lefoglalt ruhákat megvizsgálták szabad szemmel és az esküdtek szabad szemmel nem találtak a ruhában véryomót. Viszont Krisztmann Péter úgy nyilatkozott, hogy neki Rauch György főjegyző azt mondotta, hogy az öngyilkos nadrágja csupa vér volt, de ki volt mosva. Ezt a nadrágot lefoglalták és felküldték az országos vegyvizsgáló állomásra, hogy az vizsgálja meg a nadrágban talált véryomokat és azok eredetét. A többi ruhát pedig visszaküldték Wagner Adámnak, az apósának a lakására.

A községben megjelent pénteken délelőtt fia temetésén az öreg Heinrich Adám is, aki több ismerősével

beszélgetve, ezeket mondotta:

Ki meri azt mondani, hogy az én fiam a gyilkos?

A pénteki nyomozás.

Pénteken délelőtt a csendőrök nem folytattak kihallgatásokat, de úgy délelőtt, mint délután bementek Heinrich lakása környékén minden egyes házba és érdeklődtek Heinrich István multja, jelleme, viselt dolgai és napi munkája után. Pénteken délután a csendőrség kihallgatta Krisztmann Pétert és Hefner Antalt, mint leendő örökösöket s bizonyos mellékkörülményekre vonatkozólag kértek felvilágosításokat tőlük.

Pénteken este öt csendőr, akiket Jánoshalmáról rendeltek ki a nyomozáshoz, visszautazott. A többi nyomozó még mind ott van Csátalján.

Nem találták meg a baltát.

Minden ellenkező hírral szemben az az igazság, hogy nem találták meg a gyilkos szerszámot: a mészárlásnál használt baltát. A csendőrség lefoglalta ugyan Wagner Adám baltáját, de utóbb azt visszaküldték neki.

Tény az is, hogy a csengőrség sok házkutatást folytatott Ringeiszné háza környékén, de eredménytelenül.

Pénteken este is ott volt Heinrich Ringeiszné.

A csendőröknek özv. Silbinger né hozta tudomásukra, hogy Heinrich is tartozik. Amikor többször is tagadta, az egyik csendőr ráírvallt:

— Tanu van rá, hogy maga igenis tartozik. Mit hazudozik itt? Maga a gyilkos!

Heinrich elsáppadt és alig tudott hebegni valami tiltakozással.

Érdekes, hogy Heinrich István a gyilkosság előtti napon is bekopogott Ringeisznéhez, aki özv. Silbinger nével együtt volt a szobában. Azt mondotta Heinrich, hogy a kölcsönről szeretne

Vagyont szerezz

Marabu

keltető-géppel,

ha baromfitenyésztéssel foglalkozik. A legmodernebb gyártmány, legkitünőbb kivitel! Gravitációs központi melegvízfűtés! Automatikus melegsabályozás párologtatás és szellőztetés Amalith aszbesztpala belső burkolattal. Nem vetemedik, kitünő hőszigetelő! Elpusztíthatatlan. Tojások forgatása kívülről egy pillanat alatt!

Magyar Radiátorgyár R.-T.
Budapest

Gyár: X., Gyömrői-ut 76-78.

Városi utca és mintaraktár:

V., Kálmán-utca 18. Telefon: 197-08.

Műanyag, téli csibenevelőketrecek (batteriak), ólak, baromfitenyésztési eszközök

Alacsony árak! Kedvező fizetési feltételek! Szakszerű oktatás!

Képviselet: Csauscher Adám gépraktára, Baja

Bécsi vásár

1931. március 8-14-ig. (Rotundában március 15-ig.) — Külön kiállítások: Butorvásár (Reklámkiállítás) Prémdivászon, Régiesség- és művészeti kiállítás. Az újabb idők üzemegek kiállításának kiállítása.

Nemzetközi autó és motorkerékpár kiállítás.

Vas- és szabadalmazott butorkiállítás. — Élelmiszerek és élvezeti cikkek kiállítása. — Építő és utépitő kiállítás. — Műszaki újdonságok és találmányok. — Mezőgazdasági és erdőészeti minta-kiállítás.

Ausztriai vadászati kiállítás.

Vizum nélkül, vásári igazolvánnyal és utlevéllel bárki szabadon átélheti az osztrák határt Csehszlovák átutazóvizum szükséglettel. Nagy menetdíjkezdmények a magyar, csehszlovák és osztrák vasutakon, a Dunán és a légiforgalomban. Vásárigazolványt (ára 5 pengő), valamint mindennemű fevilágosítást készenesen ad a

Wiener Messe A. G., Wien VII.,

továbbá — a Lipcsei Tavasz Vásár ideje alatt — a Wiener Messe tudakozóirodája (Auskunftsstelle der Wiener Messe, Leipzig, Österreichisches Messhaus) és az alábbi tiszteltbeli képviselő:

Máv. Hiv. Menetjegyiroda fiókja Baja, Báro Eötvös-utca 7. sz.

beszélni vele. Ringeiszné azonban azt felülte, hogy most nem ér rá, jöjjön másnap délelőtt. Heinrich azonban másnap nem jelent meg.

Egyébként Heinrich könnyelmű, léha, kártyás, korcsmázó ember volt. Különösen kártyázni szeretett s jól is értett a 32 levelű bibliához. Inni és mulatni is szokott, valamint falusi szokás szerint kuglizni is eljárt.

Azon a délutánon, amikor Bischoff Katalin temették, korcsmában volt, ahol sörözött és biliárdozott. Egyszer csak felállt és azt mondta:

— El kell mennem a Kádi temetésére. Szomszédom volt, illik ott lennem a temetésén!

És el is ment. Mert amúgy rendes ember volt. Sokat adott a külsőségeknek és a világ számára. Nem akarta, hogy megszólják, hogy kikezde a falusi pletyka.

És még is jelent a temetésen. Mert amúgy erős idegzetű ember volt. Tudott vigyázni magára és a külszint megővta.

Ringeiszné kutyája.

Ott áll a fűtőcán elhagyatottan Ringeiszné Andrásné szép, falusi háza. A kapu előtt rendőr áll. A házba nem szabad senkinek sem bemenni sem nappal, sem éjjel. Olyan ez a ház, mint a vériel meszelt, elátkozott kastély. Megborzong mindenki, aki elhalad előtte és csendesen mormolja:

— Minden jótét lélek dicséri az Urat!

Vagy pedig ezt suttozza:

— Gelobt sei Jhésus Christus!

A lakó, özv. Silbingerné sem lakik most már ott. Nemesak azért, mert a ház hatósági tilalom alatt áll, hanem főleg azért, mert félne egyedül ott lenni, ahol még a csendesen merengő lelki szemei előtt is megjelennek a véres árnyak.

A ház azonban így sem csendes. Kutyaugatás hangzik ki Keservesen vonit Ringeiszné kutyája. Talán érzi, tudja, látja, mi történt. Látja, hogy nincs a gazdája, aki azelőtt enni adott neki.

Jóval több sertést hizlaltak a vármegye területén, mint amennyi az összeirt sertések létszáma.

A megye területéről elvitt hizlalt állatok értéke 10,754.060 pengőt tesz ki.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülésén Rieger Gyula állategészségügyi tanácsos a következő érdekes jelentésben számolt be a vármegye múlt évi állatforgalmáról:

A vármegye elmúlt havi állategészségügyi állapotáról megemlítendő a Bátorosor községben előfordult veszettség, melyben 12 drb. szarvasmarha pusztult el. Védooltásokat alkalmaztak ugyan, de elkéssetten. A pástorokutyáknak most már szabályrendelésekkel biztosított veszettségellenes védooltása biztosított arra, hogy hasonló esetek nem fognak megisméltódni.

Említésreméltó még az, hogy egy uradalomban a benulásos toroklob 7 drb. lónak pusztulására vezetett. A betegség végül az állatorvosi iskola tanára állapította meg. A hullarészeket és a betegség előidézésében gyanus takarmányt is az országos állategészségügyi intézethez küldték fel.

A vármegye 1930. évi állatforgalmi

statisztikája hű képét adja az állattenyésztés rentabilitásának. A statisztikai adatokban szerepel a vármegye Baja város adataival kapcsolatosan, mert hiszen a város e téren a vármegyétől külön nem választható, mert Baja város a vármegye területéről szerzi be ugy állatokat, mint a szükséges takarmány legnagyobb százalékát.

Az 1930 év folyamán elszállítottak 2611 vasuti kocsiakomány élőállatot. Ezek elszállítására a kirendelt állatorvosok 1689 esetben szálltak ki. A szállítások terén panasz csak egyetlen esetben merült fel és az az egy panasz is indokolatlan volt.

Elszállítottak 3087 drb. teljes koru hizott szarvasmarhát, 59 drb. fiatal állatot, 1112 hat hónapos korig való borjút, 885 drb. elenvésző számban használt és vágólovat, 1000 db. juhot s 80516 hizott sertést, összesen 86659 db. állatot.

Ezen állatok pénzértéke minimális

alapárakkal és sullyal számítva, a szarvasmarha átlagsúlyát 550, a sertését 110 kg-mal számítva (egység 1 P) kitesz 10,754.060 pengőt.

A vármegye hizottsertés állománya hozzászámítva a vármegye területén hentesek és mészárosok által levágott sertéseket: 6874 db-t s a város területén levágott 2756 db-t, valamint a vármegye és a város területén eszközölt házi vágásokat: 12000 db-ot, összesen 21630 db sertést 2 millió pengő értékben, ehhez hozzáadva az elszállított sertések számát: 80516 drb-ot, összesen 102.146 drb hizott sertést termelt a vármegye.

Érdekes tünnet, hogy ezen produkált 100.000 drb hizott sertéssel szemben az 1930 év tavaszán eszközölt állatösszeírás szerint a vármegye területén összesen 73448 sertést irtak csak össze és 1931. év tavaszára is még 80.000 sertéslétszám várható. Nyilvánvaló tehát, hogy a természetes szaporulat mellett is a sertésbehozatal a vármegye területére igen nagy arányú volt. Ebből következik, hogy a vármegye területén a sertésenyésztés fokozásának egészséges alapja van.

Felemlítésre méltó még, hogy 13000 drb. sertés részesült védooltásban orbánc és vész ellen kitünő eredménnyel.

Elszállítottak még 3146 drb. szarvasmarhát, ami az 1930. évi szarvasmarhaállománynak 15 százalékát teszi ki. Ehhez hozzászámítva a levágott állatok számát, ami a vármegye és a város területén 2204 drb, ez összesen 5350 drb. szarvasmarhát jelent, amely a vármegyei marhaállomány 25 százalékát jelenti. Ha ehhez hozzávesszük azt az ismeretlen mennyiséget, melyet utóbbi időben a szomszédos nagyfellettségű, magasfokonálló állattenyésztéssel bíró vármegyékbe lábón kivisnek, úgy számítható, hogy a vármegyei szarvasmarhaállománynak 40 százalékát viszik ki évente a vármegye területéről.

Borjút 1112 drb-t szállítottak el és levágtak 4053 drb-t, összesen 5165 drb-t, vagyis ennyit vontak el 1 év alatt az állattenyésztés szaporulatából, ami, ha minden ténél után 1 drb. szaporulatot veszünk (ami kissé magas szám), a szaporulat 25 százalékát jelenti. Fel lehet tételezni, hogy ezen 25 százalék borju elvonásnak 20 százaléka bika-borju, mert az üszörborjukat a gazdák lehetőleg megtartják.

A sertéshizlalás alapszámának 100 ezer drb-t véve, a szarvasmarhából pedig 3000 drb-t, összesen 103.000 drb. állatot, minden állat kukoricaszükségletét 4 mm-val számítva, — ezen állomány 412.000 mm tengerit használt fel a vármegye 74.000 hold földjén termelt (105 mm. átlaggal számítva a holdankénti termés hozamot) 740.000 mm. kukorica-össztermelés 56 százalékát használták állatok hizlalására. Ha feltesszük, hogy az elfogyasztott kukorica átlagosan 20 százalékot termelt és az egység kg árát 1 pengővel számítjuk, akkor az elfogyasztott 412.000 mm. kukorica értéke a duplájának, vagyis 824.000 mm. kukoricaértéknek felel meg. Ezekből az adatokból azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a kisgazda a tengeri 8 pengős alapára mellett 1 mm kukoricát 2 mm kukorica-árban értékesít, vagyis a jelenlegi ár-alakulat mellett az a gazda, aki állatját saját maga tenyésztette, tisztességes haszon mellett hizlalhatja állatját.

Szükségesnek tartjuk még megemlíteni, hogy ezen kisvármegye területéről a budapesti 1929. évi sertésvásár felhajtásának 12 százaléka (egy nyolcada) került ki Bács-Bodrog vármegye területéről, amely körülmény a bács-megyei gazdák szorgalmát és munkakedvét dicséretes módon mutatja be. Ezt a tényt az is alátámasztja, hogy az elmúlt esztendővel szemben a hizlalt állatlétszámban körülbelül 20.000 drb-nyi emelkedés állapítható meg a vármegye javára.

**Egy butorozott szoba
fürdőszoba használattal
kiadó.**

Cím a kiadóban.

URÁNIA

Február 7-én, szombaton
d. u. 6 és este fél 9 órakor és

február 8-án, vasárnap
d. u. fél 4, 6 és este fél 9-kor.

2 napig

**a RADIO CORPORATION
mesterműve,**

**a FLORENZ ZIEGFI LD
SZINHAZAK**

együttesének legnagyobb és legújabb attrakciója:

**RIO
RITA**

Filmoperett 12 felvonásban.

**Irtá: Luther Reed.
Zeneszerző: Harry Fhierney
Karnagy: Victor Barranalle**

Főszereplők:

**BEBE DANIELS
és
JOHN BOLES.**

Csodás ének- és táncszámok,
izgalmas cselekmény, minden
képeletet felülmuló
látványosság.

120 tagu zenekar.

Kisérő filmje:

**Buster
és a repülő
matrac**

Burleszk 2 felvonásban.

Főszerepben: **Buster és Tigi kutya.**

**Magyar hirdó.
legjobb szám.**

**A havazás szaporította
a rendőrkapitányság kihágási
üggyosztályának a munkáját.**

A kerületi rendőrfőkapitánynak a közgazg. biz. elé tárt jelentése beszámoló a rendőrség működéséről s ügyforgalmáról. Kihágási ügyben 137 eljárás indult 150 egyén ellen. 96 ügyet büntetőparancssal, 2-t felmentő ítélettel és 4-et büntető ítélettel fejeztek be. A kihágási ügyek szaporodását az erős havazások folytán előállított nagyobb számú járdatisztogatás elmulasztása folytán előállított kihágások okozták.

Heten kérték lakhatási bizonylatot. A rendőrség nyolcat adott ki, egy esetben pedig megtagadta. A rendőrség kiadott magánkérelemre 63 és hatósági megkeresésre 29 erkölcsi bizonyítványt. Cselédügyben volt 20 panasz. A kapitányság kiállított 9 cselédkönyvet. Januárban egy tüzeset volt. Bajára 1 tolonc érkezett, egy átfutó tolonc volt s egyet innen toloncoltak el.

**A SINGER VARRÓGÉPEK
mégis A LEGJOBBAK!**

**la POROSZ
diókoksZ**

Pécsi tojásszén (bulett)

változatlan áron.

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képvisellete

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

Kisfaludy Károly emlékezete.

Elszavalta a bajai női felsőkereskedelmi iskola Kisfaludy-emlékünnepélyén Ambrus Márta IV. éves tanuló.

Lehullt a kárpit... Véget ért egy élet Nagy színjátéka, ellobbant a fény. Sötét a színpad, csak kísértő rémek Árnyéka jár a játékszin terén. Az aktorok lármája nem rivalg már S az eget vivő nemes páthosok Megtorpannak a néma ravatalnál, Mely nemzetünkre annyi gyászt hozott.

Ezernyolczszázharminc... November vége. Nagy temetésre gyűl a pesti nép, A szél, az őszi hervadás zenéje, Az elmúlásról zengi énekét. Harangok sírnak, gyászos ének szárnyal, Lassu percek pergetik az órát, Az, — kit a nép sirat, harang és gyász-

[dal, — Nem lát már több magyar Aurórárt.

Nem látja többé multlátó szemével A régi gyászból felködülő jövőt, A setétséget váltakozni fénnel S az új drámát, mely új vést mennydörög. A vigjátéki derű kacagásán Nem gyul fel alkotásra szíve már És nem látja tul esztendő k mulásán, Az új Mohácsot, mely honára vár.

Mohács költője!... új Mohácsunk vészét Hiába sirjuk éjszakába mi, Hiába hordják sóhajtásaink szét A hollószárnyu gyásznak árnyai. Hiába sínyli rabságát a nemzet Széthuzásának átkos végzetét... Mind hasztalan... A bilincsünk nem [enged

És eltemet a siri vak setét.

Él még magyar. Áll Buda is... De hol van Országunk, mely Mohács vészén is élt S a nép, bár küzdve rettentő nyomorban, Dulásán is jobb jövőt remélt. Szemlünk, hogy nézzen bizton most előre, E nagy gyásztéren remény nem virul, Bitangságban az ország kincse, földje És minden erő könnybe, vérbe ful.

Hogy lássunk jövőt Buda régi fényén És Mohács régi gyászán, amikor Uj tatárvesz csépel a régi kévén S ordastanya a nyája hullt akol És dráma már itt mindenütt az élet, Szomorujáték, — könnyre könnyt fakaszt És lemondás már minden magyar ének, Jelenről sir és nem zeng új tavaszt.

Thepsis kordéi viharverten járnak E tépett földnek országutjait, Az élet fásult, rut komédiáját Játékszin nélkül is játszhatni itt; Nem vigjáték többé a „Pártitók” sem S a „Csalódások” megszokott valók, Csak „Kérők” lesznek egyre többen [többen S mind gyérebben a jószívvel-adók.

Kisfaludy!.. Támaszd fel régi vidám Játékszinét a magyaroknak itt, Tudjunk még hinni, nagy szavakba [bizván,

Higyük drámáid nemes páthosait: Higyük, hogy van még drámai igazság, Hogy van, hogy lesz egy szent igaztevés, Hogy megbűnhődik minden földi gaszág És minden bűnön lesz Istenverés.

Tanits meg minket hinni, bizni benne, Hogy jön még, lesz egy végső felvonás, Hogy jó, hogy kell az élet szent sze- [relme,

Hogy áldott minden jövő álmodás. Hogy áldott lesz a magyar Auróra, Mely egyszer mindent új tavaszba bont, Áldott a mag, mit elvetünk s a róna Uj tavaszán új élet láza zsong.

Hogy „bármily szűk hon ez s kicsiny [lakásunk”, Börtönünkön bármily erős a rács,

Éltre támad sirva álmodásunk, Kitor sirjából még az új Mohács S mig él magyar: Buda is állni fogja Az alkotó magyarok szent hitét, —

Hirdesse nekünk, nemzetünk nagy ha- [lottja, Kisfaludy! — hogy fenn a csillagokba Nekünk jövő s dicsőség írva még! Palasovszky Béla.

Ha még nem vett kiváló önborotva pengét olcsón, úgy forduljon UTRY-hoz Erzsébet kir.né-u. 38. Tel. 280.

Czifrusz Ferenc-u. 50. sz. házban 2 szobás utcai lakás május 1-re kiadó, esetleg ügyvédi iroda vagy orvosi rendelőnek is alkalmas.

Hirdetmény.

Több ezer drb nemes gyümölcsfa, bokor, fűtő és magastörzsű rózsza, fenyők, díszfák, cserjék jutányos áron kapható a livodai „Flóra” kertben Baján Csepregi Márton ny. áll tankp. kertésznel.

Kiadó üzlethelyiség.

A Fischer-féle alapítványi házban, a Fecske áruház-féle üzlethelyiség május 1-étől kezdve kiadó Zárt irásbeli ajánlatok KLEIN REZSŐ urhoz, a Fischer-alapítványi ház gondnokához címezendők és adandók be.

3 drb. amerikai rendszerű egércsapda P 0 36

kapható:

Utry-nál

Erzsébet kir.-u. 38. szám.

Meghívó A Bajai Cementárgyár Részvénytársaság felszámolás alatt 1931. évi február hó 26. napján déli 12 órakor Baján, Haynald-utca 13. sz. alatt rendesközgyűlést tart, melyre részvényeseket ezennel meghívjuk azal, hogy szavazati joggal csak azon részvényes bir, ki részvényeit (részvényutalványt) a le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb három nappal a közgyűlés határnapja előtt dr. Bajai Ernő rodájában (Baján, Haynald-utca 13.) leteszi. Felszámoló bizottság, Targysorozat: 1. A felszámoló bizottság és felügyelő-bizottság jelentése az 1930. üzletévről 2. Az 1930 évi felszámoló kimutatás előterjesztése. 3. A felmentvények megadása. 4. A felszámoló bizottság jelentése arról, hogy a felszámolás befejezést nyert 1930. évi felszámoló kimutatás. Vagyon: lebonyolítva. Teher: lebonyolítva. Veszteség: nincs. Nyereség: nincs. Megjegyzés a felszámoló kimutatás-hoz. Az üzlet 1930. évi május 31-i közgyűlési határozat folytán átadott és 1930. évben már nem működött. Baja, 1930. évi december hó 31. napján. Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. Felügyelő bizottság.

Ügynökök

fontos és könnyen eladható háztartási cikkek terjesztésére felvétetnek. Utánajárs mellett napi 8-10 pengő kereshető. — Cim a kiadóban.

Laptulajdonos: Corvin-nyomda.

Akácfa

1930. évi őszi vágású

Akác hasáb ab telep ölenként P 56 —
Akác gömb ab telep ölenként P 50 —

Kapható:

Katanics Antal

tűzifakereskedőnél. — Falep: Szentjanosi-út. Gázgyár előtt. Telefon: 91. sz.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem Baja város n. é. közönségét, valamint a t. utazó közönséget, hogy a bajai **vasuti vendéglőt** átvettem, az üzletet teljesen átreformáltam s minden erőmmel azon leszek, hogy a t. közönség igényeit mindenféle tekintetben kielégítek. Szíves partfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

KISS MIKLÓS

Abonenseket vállalunk

vasuti vendéglős.

PRIMA

gázgyári diókoksz,
prima bányakoksz,
prima szalon porosz kockaszén
(szoba-fűtéshez),

Száraz tűzifát

50 kg-ként gyorsan és olcsón szállít

Deutsch József

tűzifa és szénkereskedő. (MÁK. mésztelep.)

Városi iroda: Mátyás Király-tér 10. — Telefon 356.

Meghívó.

A Bajavidéki Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszifőző Szövetkezet 1931. február hó 15-én délelőtt 11 órakor az Ipartestület helyiségében tartja meg az 1929/1930. üzletévről évi rendes közgyűlést, amelyre a tagokat ezennel meghívja. Amennyiben a tagok a fenti napon határozatképes számban nem jelennek meg, a közgyűlést ugyancsak a fenti helyen, február 22-én délelőtt 11 órakor fogjuk megtartani, amikor is a tárgysorozatban felvetett alábbi ügyekben a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozunk.

Targysorozat:

1. Elnöki megnyitó, jegyzőkönyv-vezető és két hitelesítő kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1929/30. üzletévről, ugyanezen üzletévről a zárszámadások, mérlegek és eredmény számla bemuta-

tása a mérlegek és a veszteség megállapítása a veszteség fedezéséről.

3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.

4. Alapszabályszerű időben benyújtott indítványok tárgyalása.

A szövetkezet zárszámadásai, mérleg és eredmény számlák, igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések Baján a szövetkezet irodahelyiségében közzemlére ki vannak téve és az érdeklődők ott megtekinthetik.

Baja, 1931. évi február 6-án.

Az igazgatóság.

Zongora hangolás.

WERTHEIMER KÁROLY zongora készítő-hangoló Budapestről B a j á r a érkezett. Hangol, javít tisztít lelkiismeretesen és szakszerűen. Jelentkezni lehet a Központi Szállóban

Hó- és sárcipőjét

olcsón talpalam, sarkalom és foltozom vulkanizálással.

Cipőjét megfestem

bármely színre mechanikailag olcsón.

STELLNER ZSIGMOND cipőkereskedő. BAJA, Vörösmarty-utca I. szám.

Telefon 287.

Grauaug-ház, Farkas üvegessel szemben.

Telefon 287.

Visszakapja pénzét,

mert a pénzzel egyenlő értékű rádióalkatrészt vagy fényképezőgépet kap a

RÁDIÓ ÉS FOTÓ AMATŐR-től,
ha a tartalmas és értékes folyóiratra előfizet.

Kérjen azonnal részletes tájékoztatást és mutatószámot a kiadóhivataltól Budapest, VI., Andrásy-ut 10.

HIREK.

Eseménynaptár.

Febr. 7-én d u 6 és fél 9 órakor előadások lesznek az Uránia-színházban.

Febr. 7-én este 9 órai kezdettel a Nemzeti Orfeum előadása szenzációs műsossal és olesó helyárrakkal a Nemzeti Szálloda dísztermében.

Febr. 7-én a Bács-Bodrog vármegyei általános tanítói egyesület előadással kapcsolatos farsangi bálja a Központi Szálloda összes termeiben. Ez alkalommal színpadon kerül az Aranykakas, melynek szerepét a bajai tanítói kar tagjai játsszák el.

Febr. 7-én d u 4 órakor a belvárosi áll. elemi iskola szü. öi értekezlete a polgári fiúiskola rajztermében.

Febr. 8-án d u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor előadások az Uránia-ban.

Febr. 8-án este 9 kor a Nemzeti Orfeum szenzációs előadása a Nemzeti Szálloda színpadán.

Febr. 10-én d e. 11 órakor tartja igazgató választmányi ülését a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület a vármegyei házában.

Febr. 14-én este 6 órakor a Bajai Daloskör tisztújító közgyűlése a Tóth Kálmán Kaszinóban.

Febr. 14-én, szombaton este a Szent Margit Leányklub farsangi műkedvelői előadást rendez. Színpadon kerül a „Darázs-fészek”.

Febr. 15-én a Laky-tánciskola második nagy farsangi bálja az Ipartestületben.

Febr. 16-án a Nemzeti Kaszinó farsangi táncmulatsága saját helyiségeiben.

Febr. 19-én, csónakcsúttörtőn este 8 órakor farsangzáróul cigánybál lesz a Preimayer féle vendéglőben.

Febr. 22-én, vasárnap a Nemzeti Szálloda nagytermében a Csepeli varrógépgyár varró és himző gyorsasági versenyét rendez Csepel-varrógépeken.

Áprilisban Herr György tanár, kar. nagy és kompozista szerzői estje.

— **Visszatért a tél.** Tegnap, pénteken este — talán a vasárnapi országos vásárra való tekintettel — megváltozott az időjárás. A levegő alaposan lehűlt, hideg szél süvített s úgy látszott, hogy visszatért a tél. Azért mondjuk, hogy visszatért, mert a naptár szerint tél van ugyan, de az utóbbi napok pompás, enyhe időjárása után mindenki azt hitte, hogy már visszavonhatatlanul tavasz van. Sőt már egyesek zálogba és naftalinba tették téli kabátjukat. Ebbe a könnyelműségbe szölt most bele a tél.

— **A dalárda közgyűlése.** A Bajai Daloskör február 14-én este 6 órakor tartja évi rendes tisztújító közgyűlését a Tóth Kálmán Kaszinó emeleti helyiségében.

— **A Gyarmati-féle csukamáj-olajat** szívesen veszik felnőttek és gyermekek, mert szagtalan és ize kellemes.

— **Az adózók figyelmébe!** Felhívjuk az adózók figyelmét, hogy febr. 15-ig lehet az 1931. év első negyedévi állami és városi adókat kamatmentesen befizetni. Február 16-tól kezdve már a törvényben előírt késedelmi kamatot fogják felszámítani. Erre a körülményre annál inkább is felhívjuk az adózók figyelmét, mert március folyamán már az első negyedévről fennálló hátralékokra megindítják a behajtási eljárást (zálogolást) s ez esetben a késedelmi kamaton felül behajtási illeték megfizetésére is kötelesek.

— **Mindennapos székszorulás,** vastagbélhurut, fejfájódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűviz a bélműködést rendbehozza s megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől. Nagynevű orvosok a **Ferenc József** vizet fényes eredménnyel alkalmazzák. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A Darázs-fészek bemutatója** műkedvelők által A Szoc. Missziótársulat Szent Margit Leányklubja febr. 14-én, szombaton este 8 órai kezdettel bemutatja Központi Szálloda színháztermében Zágón István híres 4 felvonásos vígjátékát: a Darázs-fészeket. A darabot Szeremlei Lőrinc rendezi. A felvonások között az áll. tanítóképző intézet vonós zenekara működik közre.

— **Az influenza-frontról.** Az egész országban lassan terjed az influenza. Félelemre azonban nincs ok, mert nincs szó járványról. Dr. Burtik Andor városi tisztifőorvos elmondotta, hogy enyhe lefolyású influenza Baján is sok van, szövődményes influenza megbetegedés csak néhány fordult elő s azok is enyhe lefolyásúak voltak. Szövődményes influenza halálozás eddig nem történt.

— **Bakó Máttyás túl van a veszélyen** jelentettük már, hogy e héten hétfőn a két Kalmár — apa és fia, — valamint Schaffhauser István kegyetlenül összeverték Bakó Máttyás 50 éves fuvarost, aki szintén híres verekedő. Bakót kivitték a kórházba, ahol éret halál között lebegett. De azután jobban lett s első szava az volt, hogy: szomjas és bort kért. Majd hazavitette magát a lakására s ma már túl van a veszélyen. A két Kalmárt és harmadik társukat letartóztatták és az ügyészségi fogházban helyezték el.

— **A tanítók irodalmi estje** Az Általános Tanítói Egyesület minden farsangban rendezni szokott irodalmi estet és táncmulatságot. Az idén ma este a Központi Szálloda-ban tartják a tanítók estélyüket, amikor is előadásra kerül az Aranykakas című operett, amelynek szerepét a bajai tanítók kar tagjai alakítják. Az est keretében bemutatásra kerül Herr György zeneszerzőnek néhány műdal-kompozíciója.

— **Tánciskola** Laky tánciskola folyó hó 8-án, vasárnap este 8 12 óráig rendes gyakorló-táncestélyt tart. Február 15-én, farsang utolsó vasárnapján nagy farsangi karnevál jelmezes-álarcosbál az Ipartestület dísztermében nagy jelmezversennyel. 25 díj a legszebb jelmezesteknek.

— **Országos vásár lesz holnap.** Holnap, február 8-ikán tartják Baján az idei év első országos állat és kirakodó vásárját, amelyre vérszentes helyekről szabad a hasított körmű állatokat felhajtani.

— **Családias est a Polgári Kaszinóban.** A Bajai Tóth Kálmán Polgári Kaszinó elnöksége f. hó 16-án este fél 9 órai kezdettel tartja szokásos, családias jellegű háztelést, melyre ezúton hívja meg a t. tagokat b. családjaikkal és hozzátartozóikkal együtt. Belépődíj nincs. Külön meghívót nem küldünk. Kérjük a hölgyeket lehetőleg egyszerű ruhában megjelenni.

— **Székrekedés.** Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a természetes **Ferenc József** keserűviz különösen agyvérzés és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz.

— **Áthelyezett közjegyző.** Jelentettük már, hogy az igazságügyminiszter Békéscsabára közjegyzővé nevezte ki dr. Gálffy Ferenc volt bácsalmási, most orosházi közjegyzőhelyettesét. A hivatalos lap most közli, hogy dr. Gálffy Ferenc közjegyzőt Szentgotthárdra helyezték.

— **Rum és likőrök** készítése házilag 100 százalékos megtakarítással jár a már 25 éve bevezetett és nagy népszerűségnek örvendő **Gyarmati-féle rum- és likőr-esszenciákkal.**

— **Megtelték jéggel a községek jégvermei** Nemcsak a bajai vendéglősöknek, kávézóknak, korcsmárosoknak, cukrászoknak, mészárosoknak és a kórháznak okozott gondot az idén az a kérdés, hogyan töltsék meg jéggel ver-

PRECIZ, MINT AZ ÓRA

VATEA Rádiócső.

melket, hanem a községeknek is. A jégnek nyáron fontos egészségügyi jelentése van s ezért fontos, hogy megtalálják a jégvermek. Az idén csak alig 2-3 napig volt olyan hideg, hogy jég képződhetett a vizeken. Ezt a pár napot ragadták meg a vendéglősök s siettek ellátni magukat jéggel. Ugyanígy tettek a községek is. Tizenhét bácskai község közölte a megyei alispáni hivattal, hogy sikerült a községi jégvermeket megtölteni jéggel.

Ma este egy jó lábfürdő Szt. Rókus lábsóval

FELTÖRÉS DAGANATOK ZUZODÁSOK FAGYÁSOK TYUKSZEMEK BŐRKEMÉNYEL. BÜTYKÖK

Megszabadul szenvedéseitől UJ LÁBA LESZ!

1 nagy csomag Szt. Rókus lábsó ára 1 P 28 fillér

JÓT TESZ!!!

Önmagával és rádiójával, ha **VALVO** csövet használ.

Kapható: Bruszt József okl. gépészmérnök rádió szaküzletében.

Mellékfoglalkozás.

Baja és környéke részére ügyes **képviselőt keres**

elsőrangú fuvarlevél felülvizsgáló iroda, állandó keresetre. Ajánlatok „Elszámolás azonnal” jellegre **BLOCKNER J.** hirdetőirodájába, Budapest, Vilmos császár ut 33. kéretnek.

Rádió.

Szombat, február 7.

2 45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak és árfolyamhírek.
4 00: Tót—magyar nyelvoztatás.
4 45: Pontos időjelzés, vízállásjelentés.
5 00: A Szociális Missziótársulat előadása.
5 40: Férfi-duplakvartett hangverseny.
6 25: Mit úzen a rádió?
7 25: A Mándits-szalónzenekar hangversenye.
8 25: Színműelőadás a Studióból.
Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Cigányzene.

TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Vasárnap, február 8.

9 00: Ujsághírek, kozmetika.
10 00: Róm. kath. istentisztelet.
11 15: Evangélikus istentisztelet.
Utána Pontos időjelzés és időjárásjelentés.
Majd az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.
E hangverseny szünetében „Heti krónika.” Elmondja Papp Jenő.
2 00: Grammofónhangverseny.
3 00: A Rádióélet gyermekjátésközörsége.
3 30: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.
4 00: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása.
Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés.
5 10: Nagy Sándor előadása.
6 30: Szentiványi Kálmán konferánssza.
7 30: Dalmi előadás az Operaházból.
Az első felv. után sporteredmények.
Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
Majd: Jazz-zene.

Tanuló felvétetik
a Corvin-nyomdában.

A JÓ VARRÓGÉP

PRECIZIOS MUNKA EZÉRT OVATOSSÁG! A BESZERZÉSNEK

Milyen varrógépet?

ÉN MÉGIS **SINGER VARRÓGÉPET** veszek.

MERT: elsőrangú minőséget jelent.
MERT: a Singer gyár a precíziós munkák előállításában évtizedes tapasztalatot jelent rendelkezik.
MERT: a Singer varrógépek ára nem magasabb, mint más gyártmányé.

A Singer-varrógépek az egész világon a legjobbaknak vannak elismertve

Kényelmes fizetési feltételek!

Állandó díjmentes tantolyamok a kezelésben, minden Singer-üzletben

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTARSASÁG

Fióközlet: Baja, Erzsébet királyné-utca 10.

Minden háziasszony konyhaasztalára csiszolt **ETERNIT** lap borítást rendel!

Elpusztíthatatlan és mindig ragyogóan tiszta!

Alacsony ára havi 1 pengős részletekben fizetendő.

Érdeklődésre készséggel bemutatjuk.

Minden méretű asztalra, kre-
dencre azonnal szállítja és
díjmentesen felerősíti

Eternit Udvar

BAJA

Budapesti-út.

Telefon: 2-90, 1-05.

2672—1930. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a budapesti közp. kir. járásbíróságnak 1929. évi P. 25396/2. számú végzése következtében dr. Weinberger Elemér budapesti lakos ügyvéd által képviselt Friedmann M. és Fiai budapesti lakosok javára 458 P s jár. erejéig 1929. évi augusztus hó 19-én foganatosított biztosítási végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1600 pengőre becsült következő ingóságok u. m.: hazibutorok, 2 ló, 20 vég vászon és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbíróság 1929. évi Pk. 14298 12. számú végzése folytán 458 pengő tokekötvetés, ennek 1928. évi november hó 13 napjától járó 10 százalékos kamatai, 1/3 százalékos váltódíj és eddig összesen 368 P 77 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Baján, Szent Antal-u 55 sz. a. leendő megtartására 1931 febr. 7. n. d. e. 10 óraja határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. 60. t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Baján, 1930. évi december hó
Szegő
kir. jbr. végrehajtó.

Keresek 4 szobas

lakást,

lehetőleg fürdőszobával a belvárosban.
Cím: Első Magyar Biztosító,
Szent István-tér 5.

Febr. 2-től f. br. 9-ig
reggel fél 8 óráig

Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva
áll a közönség rendelkezésére.

Értesítem m. t. üzletfeleimet és ismerőseimet, hogy a Löwenstein-féle ruha-üzletben lévő

**kalap-
szalonomat**
Erzsébet királyné u 7 sz.
alá, a Jungabel-féle cipőüzletbe
helyeztem át,
Madame kalapszalon
G. Engelmann Mária.

Barmily gyártmányu készüléket

1 Bruszt-féle Radióházban

szerezhet be (Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)
legelőnyösebben.

BAJA, Szent István tér 4. Telefon 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips,
Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu
készülékekről!

CORVIN-NYOMDA BAJA

Marvás király-tér 10 — Telefon 164

Gummirozott címkék, dombornyomás.

Stancolt dobozok
gyártása

Üzleti könyvek, kartotékok.

Kiváló minőségű

teák, teasütemények,
rumok, déligyümölcsök

a legolcsóbb napi árban

Klein és Stráhl

fűszer-csemege kereskedésében.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsrajóján Baján.

Keresek a Belváros-
ban 2 szoba előszobával, vagy 3 szobás

lakást.

Cím a Független Magyarország
kiadó hivatalába kérem

ÉRTESETÉS

Tisztelettel értesítjük vendégeinket, hogy a fővárosi mintára az **ELSŐ BAJAI ÉTKEZDE, KÁVÉZÓ s FALATOZÓ** ugyancsak oleső ebéd és vacsora akciót indít tisztviselők és kiszűzetésű kereskedelmi s egyéb alkalmazottak részére. Ugynevezett amerikai rendszert lépteték életbe: 1. 1 egész napi ellátást biztosítunk mindazoknak a családoknak, vagy magánosoknak, akik nem érnek rá a főzés gondjával bajlódni, vagy szakácsné, cseléd hiányában nem akarnak otthon háztartást vezetni.

Az új rendszer a következő:

1 kifogástalan ebéd, mely áll leves, sült körettel, főzelék és tésztából, 1 P 40 f, 1 P 20 f, 1 P. Étlap szerint választható, esetleg házhöz is küldjük. Egész napi étkezés 2 P 20 fill. Ezt lehet naponta is igénybe venni, ha reggel 9 óráig bejelentik. Allami vagy városi alkalmazottak, vagy azok családjaik külön 10 százalékos engedményben részesülnek.

Kérjük a né közönséget, hogy üzletünknek az étkezés terén bevezetett ezen újításait igénybe venni szíveskedjék.

Tisztelettel

Goldberger Sándor szakács
kávézó étkező és falatozó
Prohászka Ottokár-utca 3.

Az egész életben hű barát!

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek.
Alacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Egy teljesen jókarban lévő
International amerikai
gyártmányu 3 tonnás

teherautó
eladó

Cím a kiadóban.

Ismét t
sajtot. A
még a n
íróniával
lyekről e
mely me
nak vezet

Minke
kupa-tar
sebségi
nak Ler
fakad

Sulyos
jegyzék,
okunk k
ülöbbl
terjedt
nyomták
ség szav

Néplé
hogyp
százado
tezett E
kisebbsé
lan sor
meg mo
jokutól

Nem
ni, hog
népkorn
Nekü
annak c
nemzet
szabad
gyar ne
kat szak
politika
ugy Ro
minden
rabszol
sebség
től is n

De m
ség illé
köteless
amely c
vizsályt
panasz

A né
kivüli
szembe
igen gy
sekkel

Pers
most n
tő inté
ság fog
nem ig
tanács
ben a
gyonbi
telett e
mény s
sével,
vel, ho
önnepé
szes es
jelentés
ezzel e

Ha a
megolc
ország
Ezt
szöve
Benes
tani, n
a cseh
szerve
panasz
ugy fe
a néps
Nem
ség m
a kül
geket.